

Kaderbrief 2027-2030

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
datum document:	26 mei 2026
ons kenmerk:	Z-26-509499
datum collegevergadering:	9 juni 2026
portefeuillehouder:	Mevr. M.E.I. Volten
behandelend ambtenaar:	Siko Westmaas
emailadres:	s.westmaas@hltsamen.nl
embargo:	☐
programma:	Bestuur

Inleiding

De raad is op 14 april (zaaknummer Z-26-501623) geïnformeerd over het voorstel van het college om dit jaar een kaderbrief op te stellen in plaats van een kadernota. Vanwege de bestuurswissel is gekozen voor een technische kaderbrief, waarin het financieel meerjarenperspectief is geactualiseerd op basis van de reguliere financiële ontwikkelingen, zonder nieuwe beleidsmatige keuzes mee te nemen.

Het doel van deze raadsbrief is de raad nog voor de zomer te informeren over het meest actuele begrotingssaldo. De raad gaf eerder aan zich zorgen te maken over een mogelijk negatief saldo. Op basis van de huidige inzichten lijkt dat voor het jaar 2027 niet aan de orde.

Samenvatting financieel meerjarenperspectief

Tabel 1 is een samenvatting van alle financiële ontwikkelingen in deze kaderbrief.

Tabel 1 Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel

		2027	2028	2029	2030
<i>Structureel saldo Begroting 2027-2030</i>		-454	-850	-1.463	-1.463
1	Besluiten van de raad na begroting 2026	58	107	107	107
2	Indexatie inkomsten en uitgaven	-1.141	-1.141	-1.141	-1.141
3	Zienswijze gemeenschappelijke regelingen	-2.470	-2.139	-1.981	-1.901
4	Actualisatie begroting 2027	600	0	0	0
5	Uitkomsten Meicirculaire 2026	4.156	2.226	1.114	2.110
6	Reservering uitgaven nieuwe bestuursperiode	-400	-400	-400	-400
<i>Structureel saldo na Kaderbrief 2027-2030</i>		348	-2.197	-3.764	-2.688

De tabel begint met het saldo van de jaarschijven 2027 t/m 2029 uit de vastgestelde Programmabegroting 2026. De jaarschijf 2030 is een kopie van 2029 en wordt richting de begroting verder geactualiseerd

1. Besluiten van de raad na begroting 2026

In de periode tussen de vaststelling van de Programmabegroting 2026 en het opstellen van de Kaderbrief 2027-2030 zijn door de raad al besluiten genomen, die het meerjarenperspectief van de gemeente raken. Dit gaat om de volgende besluiten:

Tabel 2

Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel

1. Besluiten van de raad na begroting 2026		2027	2028	2029	2030
a.	Kapitaallasten Herstelcompensatie van een constructiefout bij De Achtbaan Cluster	-2	-2	-2	-2
b.	Strategisch plan Vastgoed(kapitaallasten airco's)	-3	-3	-3	-3
c.	Kapitaallasten funding blokhuut koudenhoorn (20 jaar)	-8	-8	-8	-8
d.	Uitvoering Nota Maatschappelijke voorzieningen	-88	0	0	0
e.	Biodiversiteit/afschrijving Uitvoeringsprogramma biodiversiteit	0	-5	-5	-5
f.	Geactualiseerde begroting HLT-samen	124	124	124	124
g.	Saldo Business case team Beheer	34			
<i>Subtotaal</i>		<i>58</i>	<i>107</i>	<i>107</i>	<i>107</i>

2. Indexatie inkomsten en uitgaven

De inkomsten uit belastingen zoals OZB en precario, leges en huren en andere diverse budgetten zijn geïndexeerd met 2,6%. Dit percentage is, conform voorgaande jaren, gebaseerd op het indexatiepercentage van de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden (FKGR). Voor salarissen, vergoedingen en sociale lasten van de gemeente zelf (de raad, de griffie, wethouders en gemeentesecretaris) wordt een percentage van 4,53% gehanteerd, ook conform de FGKR. Het indexatiepercentage voor subsidies wordt bepaald op 20% van het percentage voor materiële budgetten en 80% op salarissen en sociale lasten.

Tabel 3

Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel

2. Indexatie inkomsten en uitgaven		2027	2028	2029	2030
a.	Indexatie belastingen (inclusief OZB) met 2,6%	449	449	449	449
b.	Indexatie materiële budgetten 2,6%	-150	-150	-150	-150
c.	Indexatie salarissen en sociale lasten 4,53%	-77	-77	-77	-77
d.	Indexatie subsidies 4,14%	-350	-350	-350	-350
e.	Indexatie en prognose inkoop jeugdzorg 2027	-1.013	-1.013	-1.013	-1.013
<i>Subtotaal</i>		<i>-1.141</i>	<i>-1.141</i>	<i>-1.141</i>	<i>-1.141</i>

Jeugdzorg

De indexatie van de inkoop jeugdzorg wordt bepaald, conform de cijfers die het ministerie van VWS publiceert om de tarieven in de zorg te indexeren. Voor de jeugd wordt de indexatiecijfer OVA/PPC gehanteerd. Deze is voor 2026 definitief vastgesteld op 4,99% en voor 2027 wordt vooralsnog gerekend met 3,79%. Het percentage voor 2027 wordt in juli door het ministerie van VWS vastgesteld. Voor de kaderbrief is de berekening geactualiseerd op basis van de voorlopige cijfers 2025. Deze cijfers zijn geïndexeerd met de percentages voor 2026 en 2027. Ook verwachten we uit de maatregelen van de Taskforce een besparing van afgerond € 216.000. Hiermee komt de basis voor de begroting uit op afgerond € 11,2 miljoen. In de begroting was (op basis van de cijfers 2026) een bedrag opgenomen van € 10,2 miljoen.

Dit leidt in deze kaderbrief tot een negatieve bijstelling van afgerond € 1 miljoen. Het volledige bijgestelde bedrag is opgenomen in tabel 3.

3. Zienswijze gemeenschappelijke regelingen

De gemeente Teylingen laat verschillende taken uitvoeren via gemeenschappelijke regelingen. De begrotingen voor 2027–2030 zijn recent ter zienswijze aan de gemeenteraad aangeboden. Conform het BBV worden deze begrotingen één-op-één overgenomen in de gemeentelijke begroting, omdat bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen als verplichte uitgaven worden beschouwd. De toezichthouder ziet hierop toe.

In tabel 4 is een totaaloverzicht opgenomen van alle gemeenschappelijke regelingen en de bijbehorende financiële bijstellingen in deze kaderbrief.

Tabel 4 Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel

3. Zienswijze gemeenschappelijke regelingen		2027	2028	2029	2030
a.	Belastingen Bollenstreek	-67	-67	-67	-67
b.	Hecht	-175	-175	-175	-175
c.	HLT-samen	-1.115	-1.115	-1.115	-1.115
d.	Holland Rijnland	-171	-18	-18	-18
e.	ISD Bollenstreek	-454	-454	-454	-454
f.	Omgevingsdienst West-Holland	-52	-52	-52	-52
g.	Provalu (gr KDB)	-337	-158	0	80
h.	Serviceorganisatie Zorg (uitvoeringskosten)	-8	-8	-8	-8
i.	Veiligheidsregio Hollands-Midden	-92	-92	-92	-92
<i>Subtotaal</i>		<i>-2.470</i>	<i>-2.139</i>	<i>-1.981</i>	<i>-1.901</i>

4. Actualisatie begroting 2027

a. CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat en Energie)

In de Meicirculaire 2026 ontvangt de gemeente Teylingen voor 2027 middelen voor CDOKE. Deze gelden zijn bedoeld voor extra personele capaciteit en externe expertise voor klimaat- en energietaken. Het voornemen van de gemeente Teylingen is om deze middelen volledig in te zetten voor de uitvoering van de klimaat- en energietaken. In deze kaderbrief zijn deze middelen daarom budgetneutraal verwerkt.

b. Realisatiestimulans betaalbare woningen

Gemeenten ontvangen € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw start. Voor 2027 wordt verwacht dat de bouw van circa 250 tot 330 betaalbare woningen start. In deze kaderbrief is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 250 woningen. De prognoses voor 2028, 2029 en 2030 worden in augustus verwacht en verwerkt in de Programmabegroting 2027–2030.

Tabel 5 Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel

4. Actualisatie begroting 2027		2027	2028	2029	2030
a.	CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat en Energie)	-1.200			
b.	Realisatiestimulans betaalbare woningen	1.800	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Subtotaal</i>		<i>600</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

5. Uitkomsten Meicirculaire 2026

De Meicirculaire is een jaarlijkse circulaire vanuit het Rijk waarin gemeenten worden geïnformeerd over de verwachte inkomsten vanuit het Gemeentefonds voor de komende jaren. De Meicirculaire is de belangrijkste basis voor de begroting voor het volgende jaar. Later in het jaar volgen meestal nog de Septembercirculaire (actualisatie van de ramingen) en de Decembercirculaire (beperkte bijstellingen).

Het Rijk heeft een aantal onjuistheden geconstateerd in de rekenmodellen van de Meicirculaire 2026. We verwachten dat de aanpassingen klein zijn. In de begroting 2027 zullen de juiste cijfers worden verwerkt. Voor nu is er gerekend op basis van de beschikbare modellen en dit geeft onderstaand resultaat (Zie tabel 6). In het jaar 2027 is er een bijdrage verwerkt van 1,2 miljoen euro voor CDOKE gelden. (Zie punt 4a).

Huishoudelijke hulp Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)

Het kabinet heeft besloten dat huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo wordt vergoed voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Deze maatregel gaat in op 1 januari 2029. Hierdoor stopt huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo. Het gevolg is dat gemeenten minder kosten hebben voor deze voorziening. Omdat gemeenten minder hoeven uit te geven, wordt er geld uit het gemeentefonds gehaald. De algemene uitkering voor Teylingen is vanaf 2029 verlaagd met ca. € 1,9 miljoen.

Vangnetregeling huishoudelijke hulp Wmo

Hoewel huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo verdwijnt, blijft de gemeente verantwoordelijk voor mensen die niet in staat zijn om dit zelf te regelen of te betalen. Voor deze groep wordt een vangnet ingericht. De algemene uitkering voor Teylingen is vanaf 2029 verhoogd met ca. € 571.000.

Vanaf 2029 wordt de algemene uitkering structureel met circa € 1,3 miljoen verlaagd door landelijke aanpassingen in de huishoudelijke hulp. Deze korting is nu verwerkt in het gemeentefonds. De inhoudelijke uitwerking van de maatregel ontbreekt echter nog, waardoor onduidelijk blijft hoe deze in de praktijk uitpakt en welke gevolgen dit heeft voor gemeenten en inwoners.

Daarnaast is onzeker of het minderheidskabinet voldoende parlementaire steun krijgt om de maatregel daadwerkelijk door te voeren. In de aanloop naar de begroting 2027 wordt naar verwachting meer duidelijk over de verdere uitwerking en de impact op de toekomstige uitgaven aan huishoudelijke hulp. Vooral nog is in deze kaderbrief geen stelpost opgenomen.

Tabel 6 resultaten meicirculaire	Bedragen x € 1.000, -/- is een nadeel			
Ontwikkeling Algemene uitkering	2027	2028	2029	2030
Berekening beginstand	67.244	65.688	65.831	65.831
Ovnerige Mutaties meicirculaire	2.956	2.226	1.114	2.110
CDOKE gelden meicirculaire 2026	1.200			
Subtotaal meicirculaire 2026	4.156	2.226	1.114	2.110
Berekening eindstand	71.400	67.914	66.945	67.941

6. Reservering uitgaven nieuwe bestuursperiode

In deze kaderbrief is structureel een stelpost van € 0,4 miljoen opgenomen voor de uitvoering van het coalitieakkoord. Bij de financiële doorwerking van het coalitieakkoord (zie ook onder het kopje 'Vervolg') wordt daadwerkelijk bekeken wat het benodigde bedrag is.

Risico's richting de begroting

Sociaal domein

In deze kadernota wordt een bijstelling van de kosten geraamd. Over 2025 is uiteindelijk bij WMO minder geld besteed aan opneideregelingen. Jeugdzorg laat op basis van prognose cijfers 2026 hogere uitgaven zien dan begroot. Verdere analyse moet nog uitwijzen of dit ligt aan de eerder gekozen maatregelen of doordat er bijvoorbeeld minder gebruik gemaakt is van duurdere zorg. Daarnaast geldt dat we voor sommige maatregelen afhankelijk zijn van keuzes en inzet van het Rijk.

Algemene uitkering Gemeentefonds

Bijna 70% van wat de gemeente ontvangt, komt uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds. Afgelopen jaren hebben we gemerkt dat het Rijk onvoorspelbaar omgaat met de algemene uitkering: wijzigingen worden eerder verwerkt dan aangekondigd en oplossingen zijn tijdelijk. Voor 2027 verwachten we de herverdeling van het gemeentefonds, maar ook daar is nog weinig over bekend. Het maken van een goede voorspelling is lastig.

Jaarlijks worden de indicatoren (maatstaven) jaarlijks aangepast. Dit kan leiden tot grote verschillen ten opzichte van de voorgaande berekening. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld de indicator 'het aantal inwoners met laag opleidingsniveau (met drempel)' kan snel zorgen voor grote verschillen.

Overige ontwikkelingen:

- Dividend Alliander: vanwege de netcongestie zal Alliander ook komende jaren grote investeringen moeten doen om dit fenomeen (mede) op te lossen. Mogelijk kan dit ertoe leiden dat er minder of geen dividend meer uitgekeerd wordt;
- Prijsopdrijvende effecten in de markt (door schaarste in de markt en inflatie).

Vervolg

Op basis van het coalitieakkoord worden de programmateksten in de primitieve begroting aangepast. De financiële uitwerking van het coalitieakkoord wordt opgenomen in een afzonderlijke begrotingswijziging: de 1e Begrotingswijziging 2027.

Als na het opstellen van de begroting en de 1e Begrotingswijziging 2027 alsnog sprake is van een tekort in 2027, wordt via de 2e Begrotingswijziging 2027 een voorstel gedaan om de begroting structureel sluitend te maken. Deze wordt ook behandeld tijdens het begrotingsdebat.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert gemeenten om de begroting voor 2027 structureel en reëel sluitend aan de raad voor te leggen.

Bijlagen: Uitgangspunten begroting 2027-2030.

Bijlage 1 - Uitgangspunten Programmabegroting 2027-2030

Inleiding

In deze bijlage wordt het financiële beleid (kaders) uiteengezet, waarmee jaarlijks de kadernota/kaderbrief en programmabegroting worden opgesteld. De in deze bijlage genoemde financiële kaders leiden tot de voorlopige ramingen voor de Begroting 2027-2030.

Indeling programmabegroting 2027-2030

De Programmabegroting 2027-2030 kent de volgende programma's, gelijk aan de Programmabegroting 2026-2029:

1. Samenleven
2. Leefomgeving
3. Bedrijvigheid
4. Bestuur

Als laatste hoort het onderdeel 'Algemene dekkingsmiddelen' bij de indeling van de begroting. De programma's bevatten thema's, die financieel ook nog uit taakvelden bestaan. Op themaniveau zijn de eerste W-vraag (wat willen we bereiken) en de tweede W-vraag (wat gaan we daarvoor doen) uitgewerkt.

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie op basis van artikel 203 van de Gemeentewet. In de meest recente Begrotingscirculaire (2027) zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht. Deze gelden ook voor de Programmabegroting 2027-2030.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- Preventief (toezicht vooraf):
De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf):
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

- De begroting 2027 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2030;
- De jaarrekening 2025 moet materieel in evenwicht zijn;
- De vastgestelde jaarrekening 2025 en de begroting 2027 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2026, zijn ingezonden.

Lasten

Raadsbesluiten en raadsvoorstellen tot en met mei 2026

Deze kadernota gaat uit van besluitvorming tot en met mei 2026. Uw besluiten en voorstellen tot en met de vergadering van augustus 2026 betrekken wij bij de samenstelling van de programmabegroting.

Budgetsubsidies, bijdragen etc.

Voor zover (concept) begrotingen 2026 van derden zijn ontvangen, verwerken wij die in de ramingen. De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn al zoveel mogelijk verwerkt.

Onder loon- en prijsstijgingen derden verstaan wij, die loon- en prijsstijgingen die door derden aan de gemeente Lisse worden doorberekend. Hiervoor geldt de Financiële Kaderstelling Hollands-Midden.

Overige lasten

Basis voor de raming van de lasten is de begroting 2026. Voor cao-ontwikkelingen hanteren we een percentage van 4,53% en voor inflatie een percentage van 2,6%. Afwijkingen worden in de begroting 2026 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025 toegelicht.

Kapitaallasten

De raming van de kapitaallasten is een gevolg van de in het verleden gedane investeringen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de lasten die voortvloeien uit de noodzakelijke vervangingsinvesteringen. De rente bedraagt 1,5%.

Baten

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkomsten van de Meicirculaire 2026 zijn verwerkt in deze Kaderbrief 2027-2030. Dit is ook de grondslag van door de raming in de Programmabegroting 2027-2030.

Woonlastendruk (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing)

Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt dat er 'kostendekkende tarieven' worden gehanteerd. De opbrengsten uit deze tarieven moeten de lasten dekken voor deze taakvelden.

Dit houdt in dat de tarieven minimaal met het percentage van inflatie stijgen. Ook voor de OZB geldt dat het basisuitgangspunt is dat deze stijgt met het percentage van inflatie, 2,6%.

Gemeentelijke belastingen

In december 2026 staan de belastingverordeningen op de agenda voor behandeling in de raad. De inflatie bedraagt 2,6%.

Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting op (zomerseizoen)terrassen en vaste tijdelijke standplaatsen, mits deze gebruik maken van de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Belastingen en rechten die de gemeente niet heft

De gemeente heft geen baat- en forensenbelasting en parkeerbelastingen.

Overige leges en tarieven

De voorstellen tot wijziging van de legesverordeningen worden nog aan u voorgelegd en behandeld in uw raad van december 2026.

Marktgeld

De markttarieven worden in 2027 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,6%.

Huren gemeentelijke eigendommen

Het gaat hierbij veelal om afzonderlijke huurovereenkomsten met daarin opgenomen de wijze waarop de huren worden aangepast.

Huren gemeentelijke woningen

De huurstijging van de gemeentelijke woningen is gerelateerd aan de (afgeronde) gemiddelde huursomstijging, gericht op een gemiddeld inflatievolgende huurontwikkeling met oog voor de belangen van huurders en verhuurders.

Huren gemeentelijke eigendommen, sportaccommodaties

De huurtarieven van de gemeentelijke sportaccommodaties zullen afzonderlijk aan u worden voorgelegd of volgen het bestaande beleid.